

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

3ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(ΚΕΦ. 34-50)

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν δηλαδή σ' αυτόν είχαν προσφέρει πολύ χρυσάφι, σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το χρησιμοποιήσει, χαλάρωσε το πρόσωπό (του) με το γέλιο και αμέσως είπε: "Μέλη της περιττής, για να μην πω της ανόητης πρεσβείας, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε ότι εγώ δεν είναι δυνατόν ούτε στη μάχη να νικηθώ ούτε με χρήματα να διαφθαρώ".

.....
Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει την επιστολή στον ιμάντα του ακοντίου και να (τη) ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει πως θα έλθει γρήγορα με τις λεγεώνες (του). Ο Γαλάτης, επειδή φοβήθηκε τον κίνδυνο, αποφάσισε να ρίξει το ακόντιο. Αυτό, τυχαία (ή: κατά σύμπτωση), καρφώθηκε σ' έναν πύργο και τρεις μέρες αργότερα γίνεται αντιληπτό από κάποιον στρατιώτη και μεταφέρεται στον Κικέρωνα. Εκείνος διαβάζει μέχρι τέλους την επιστολή και προτρέπει τους στρατιώτες να ελπίζουν στη σωτηρία (τους).

(Μονάδες 40)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α.

pondus
minister
locuples
aciei
tragulā
pericula
casus
turri
militibus
salus

(10 X 0, 5 = 5 Μονάδες)

B1β.

magnum, maius, maximum
ineptae, ineptioris, ineptissimae
celeriter, celerius, celerrime

(6 X 0, 5 = 3 Μονάδες)

magnopere /magno opere , magis, maxime

(4 X 0, 5 = 2 Μονάδες)

B1γ.

eos
ipsius
hac
quoddam
illis

(5X1= 5 Μονάδες)

B2α.

affers
uteremur
solverint
dictum
malit
faciendus
adibunt
abiciuntor
adhaerescis
conspicimini

(10X1=10 Μονάδες)

B2β.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ

Ενεστώτας: vereri
Μέλλοντας: veritum esse
Παρακείμενος: veritum esse
Συντ. Μέλλοντας: veritum fore
Μετοχή Ενεστώτα: verens

(5X1=5 Μονάδες)

Γ1α.

auri: είναι γενική του περιεχομένου (ή διαιρετική) στο pondus
eo: είναι αντικείμενο στο uteretur
risu: είναι αφαιρετική του τρόπου στο solvit
locupletem: είναι κατηγορούμενο στο ipsum
se: είναι Υποκείμενο στο adfore
die: είναι αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο post
ad Ciceronem: είναι εμπρόθετος προσδιορισμός της κατεύθυνσης σε πρόσωπο στο defertur

(7X1= 7 Μονάδες)

Γ1β.

Ad eum magno pondere auri publice misso allato

(4X1= 4 Μονάδες)

Γ1γ.

qui eo uteretur: δευτερεύουσα αναφορικοτελική πρόταση

eo usum: αιτιατική σουπίνου

eo utendi causā/gratiāγενική γερουνδίου με τις προθέσεις **causā/gratiā**, έχω αναστροφή πρόθεσης

ad eo utendum: ad+αιτιατική γερουνδίου

(4X1=4 Μονάδες)

Γ2α.

cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που χρησιμεύει ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο των κύριων προτάσεων που προηγήθηκαν με ρήματα τα **solvit & dixit**. Εισάγεται με τον ιστορικό-διηγηματικό σύνδεσμο **cum** και εκφέρεται με υποτακτική, διότι ο ιστορικός, διηγηματικός σύνδεσμος **cum** υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση και δημιουργεί μία σχέση αιτίου-αιτιατού ανάμεσά τους, ενώ παράλληλα είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου στην υποτακτική. Πιο συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (**attulissent**), διότι εξαρτάται από ρήματα ιστορικού χρόνου (**solvit, dixit**) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

ut ad Ciceronem epistulam deferat: δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως άμεσο αντικείμενο στο ρήμα **persuadet** της προηγούμενης κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο **ut**, γιατί είναι καταφατική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (**deferat**), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (**persuadet**) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον. Υπάρχει ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

(2X3 = 6 Μονάδες)

Γ2β.

Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam [...] adliget et [...] abiciat.

Πλάγιος (εξαρτημένος) υποθετικός λόγος:

Υπόθεση: **si adire non possit**

Απόδοση: **ut epistulam [...] adliget et [...] abiciat.** (με εξάρτηση: **Legatum monet**)

(Η δευτερεύουσα υποθετική εκφέρεται με υποτακτική γιατί έχει ως απόδοση τις δευτερεύουσες βουλητικές)

Ευθύς υποθετικός λόγος:

Υπόθεση: **si adire non poteris**

Απόδοση: **epistulam [...] adliga et [...] abice.**

(υποθετικός λόγος που εκφράζει την ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον).

(2 η μετατροπή, 2 η αναγνώριση = 4 Μονάδες)

Γ2γ.

Aliquis dixit **illam** casu ad turrim **adhaesisse** et tertio post die a quodam milite **conspici**.

(3X1=3 Μονάδες)

“**Ego** cum legionibus celeriter **adero**.”

(2X1=2 Μονάδες)

Η Επιστημονική Ομάδα